Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 Улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованû.

Рекламаціи неопечатанû вôльнû ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 10. Недѣля 13 (25) Сѣчня 1891. **Рôкъ I.**

Переглядъ политичный.

То, чого ждали сферы политичнû ôдъ кôлькохъ днѣвъ, се стало ся вчера. Соймъ тирольскій зôставъ замкненый передъ кôнцемъ обрадъ. Вину того приписати належить лишень посламъ италійскои части Тироля, котрû ставляючи проектъ роздѣлу Тироля на часть нѣмецку и италійску, бажали лишень замкненя сойму. Шовинизмъ депутованыхъ италійскихъ дасть ся еще вытолковати ихъ нерозумомъ, однакъ разити мусить кождого тое, що и Нѣмцѣ либералы въ числѣ 13 голосували за внесеньемъ посла Dordi-я для того лишень, щобы еще бôльше заманифестувати свою опозицію до правительства. Нынѣ приносить намъ телеграфъ вѣсть, що всѣ послы италійскû зложили свои мандаты.

Передвчера, пôдчасъ дальшого загальнои тягу розправы надъ буджетомъ, выступивъ Тоннеръ зъ найострѣйшою наганою для тыхъ 13 Старочехôвъ, котрû пôдписали послѣдну декларацію Старочехôвъ, а помимо того вздержали ся ôдъ голосованя надъ предложеньемо краевои Рады агрономичнои. Въ оборонѣ ихъ выступивъ деп. Матушь и доказувавъ, що 13тка не допустила ся вѣроломства черезъ зломанье слова. Старочехи узнають дѣйстне существованье нѣмецкого языка урядового що до цѣлои Державы, въ Чехахъ однакъ можуть стояти бѣля себе лишень два рôвноуправненû языки краевû.

Правительство нѣмецке выпрацювало вже плянъ новои администраціи для нѣмецкои восточнои Африки, а наступило се на пôдставѣ справозданія, яке зложивъ по поворотѣ зъ кольоніи до Берлина будучій губернаторъ восточно, африканьскихъ територій, баронъ Соденъ. Зъ освѣдченя, оке зложивъ въ тôмъ предметѣ на послѣднôмъ засѣданю парламентарнои комисіи буджетовои секретаръ стану въ урядѣ справъ заграничныхъ, панъ Маршаль, показуе ся, що власть ґубернатора буде и много обширнѣйша, якъ то пропоновали въ своихъ меморіялахъ майоръ Виссманъ и Еминь-Паша. Правительство узнало за некорыстне установляти въ рожныхъ провинціяхъ восточнои Африки самодѣльнû заряды, бо могли выйти зъ того численнû непокоѣ. Тому не могло ся згодити на плянъ Виссмана и Емина, зъ котрыхъ оденъ пропоновавъ подѣлъ територіи кольоніяльныхъ на двѣ части, а другіи на три округи зъ осôбными зарядами. Після нового пляну, ґубернаторъ буде найвысшимъ урядникомъ цѣсарства въ восточнои Африцѣ и въ рукахъ своихъ буде держати всю, такъ цивильну, якъ и войскову власть. Правительство не гадае установляти побôчь него самодѣльнои администраціи вôйсковои, анѣ ôддѣляти територіи внутрѣшнû ôдъ прибережныхъ. Мае бути однакъ именованый осôбный комендантъ для вôйскъ кольоніяльныхъ, пôдлеглый однакъ ґубернаторови во всѣхъ справахъ, стоячихъ въ звязи зъ комендатурою. Правительство бажалобы имовѣрно именовати комендантомъ майора Виссмана. Заходять однакъ сумнѣвы, чи схоче ôнъ ввойти въ ôдношеня зависимости ôдъ ґубернатора.

До нѣмецкого напрâменту мае бути внесеный на дняхъ проектъ уставы противо піяньства.

Россія выслала ноту до правительства болгарского, въ котрôй протестуе противъ того, що въ Болгаріи не лишень знаходять пріютъ, но навѣть и розвивають акцію въ цѣлѣ забуреня порядку въ Россіи: нигилисты, анархисты и другû политичнû переступники, збѣгшû зъ Россіи. Нота та, доручена правительству болгарскому черезъ представителя нѣмецкого бар. Ванґенгайма, домагае ся выданя Россіи всѣхъ переступникôвъ политичныхъ, перебуваючихъ въ Болгаріи.

На ту ноту ôдповѣвъ Стамбуловъ, що шануючи права межинароднû, не може выдати Россіи нѣкого, но готовъ розслѣдити, чи суть въ Болгаріи россійскû пôдданû, котрû старають ся о забуренье супокою въ Россіи и выступають противъ царату; а наколи бы такû були, то каже ихъ выдалити зъ Болгаріи. Але перше всего мусить правительство россійске выказати тыхъ пôдданыхъ своихъ, перебуваючихъ въ Болгаріи и дати доказы ихъ вины, а тогды доперва правительство болгарске постарае ся о прихиленье ся до ноты правительства россійского. Тыхъ однако, котрû приняли пôдданство болгарске, выдалити зъ княжества не можна безъ нарушеня правъ краевыхъ, однакъ, если удовôднене имъ буде, що суть небезпечными для Россіи, правительство болгарске зможе ихъ зробити нешкôдливыми. Здае ся, що Россія забула о тôмъ, що она все осѣняе особенною опѣкою политичныхъ переступникôвъ болгарскихъ, принимае ихъ до своеи службы, а тымъ самымъ якъ найменше мае права домагати ся ôдъ Болгаріи выданя своихъ пôдданыхъ.

Въ англійскôмъ парляментѣ засѣли двѣ партіи ирляндскû, одна пôдъ предсѣдательствомъ Mac Carthy'его а друга пôдъ Парнельомъ, котрый не гадае уступати, въ надѣѣ, що побѣда при нѣмъ ся лишить. Парнель розпоряджуе 31 голосами. Зô справоздань послѣднои бесѣды видно, що Парнель не желае собѣ цѣлкомъ порозумленя и згоды. Своихъ противникôвъ назвавъ ôнъ „тревожными и колебаючими ся“, а партію Глядстона прозывавъ словами: якъ лотры и т. д. Себе уважае яко человѣка безвинного, непрогрѣшимого и заявлюе, що лишень

ПО ХОВЗКÔЙ ДОРОЗѢ.

I.

Есть у Львовѣ (якъ и по другихъ мѣстахъ) кляса людей найбѣднѣйшихъ, що зъ кошикомъ и гачкомъ ходять ôдъ камяницѣ до камяницѣ перешукуючи смѣтье, выкенене жителями помешкань, а кождый кусень, чи паперу, чи старои шматы, кожду кôстку псами недогрызену, кождый черепчикъ забирають пильно, бо шматы тû и черепочки, то одно жерело ихъ удержаня. Людей такихъ,—по бôльшôй части суть то самû невѣсты—зовуть шматярами и шматярками, а каста ихъ належить до тыхъ, о котрыхъ говорить ся, що суть зъ болота. Пышнû панѣ зузрѣвши таку невѣсту ôдходять на бôкъ, щобы не отерти ся о ню, и носики свои затыкають хусточками наперфумоваными, а въ духу не можуть понятти, чому зъ людьми сего рода не робить ся такъ, якъ они робять зъ шматочками и черепочками — чому не йдуть они на складъ.

II.

Недавными часами, въ само полудне, улицею Галицкою ишла згорблена, стара, старенька бабуся, окрыта лахмотьемъ на пôвъ дѣравымъ. Въ однôй руцѣ кошикъ и ключка деревляна, въ другôй палиця. Була се шматярка. Крокъ за крокомъ йшла она; ôдъ камяницѣ спѣшила до камяницѣ, всюда знайшла якусь дрôбку, людямъ байдужну и непотрѣбну, для бѣднои-же шматярки цѣннѣйшу надъ золото, котрого она не мала вже такъ давно въ своихъ рукахъ.

Шматярка доходила до кôнця улицѣ Галицкои, коли наразъ затуркотѣвъ повôзъ а голосне „аговъ“ стрясло старушкою. Бѣдачка ôдскочила, а звычайнымъ въ разахъ такихъ чувствомъ ведена споглянула на повôзъ, котрый власне минавъ еѣ. Споглянула и наразъ стрясла ся цѣла, кошикъ и ключка выпали зъ рукъ, шматки и черепки розсыпались по хôднику. Що стало ся старусѣ? Не знаю. Въ повозѣ ѣхала молода панѣ пышно пристроена, свѣтяча ôдъ шовку и саеты. Лице усмѣхнене и веселе, а хотяй видно було, що молода панѣ доходить лѣтъ трицяти, все таки кождый, кто глянувъ на ню, мусѣвъ сказати, що бачивъ чудъ-красну невѣсту. Щобы заспокоити твою цѣкавôсть читателю, скажу, що панѣ ся то банкирева, котру назвемо туть Амалією. Банкирева жила въ Варшавѣ, ôдъ часу до часу прiѣжджала лишь до Львова, щобъ засіяти мовь красный метеоръ, а показавши львôвскимъ красавицямъ, о скôлько высша Варшава ôдъ Львова, знову вернути домôвъ.

Повôзъ поѣхавъ, скрутивъ въ иншу улицю, и бѣдна шматярка довго еще стояла безъ чутя, ажь доперва якійсь грубый голосъ, крикнувши ѣй надъ ухомъ: „вонъ, зъ ôдси,“ привѣвъ старушку до житя. Помало стала збирати свои шматочки, а слезы мовь горохъ стали падати до кошика. Чомужь се? Чи и еѣ може поразила краса молодои банкирнѣ? Чому? не знаю, а щобы ôдвернути вашу увагу ôдъ шматярки, оповѣмъ вамъ маленьку повѣстку. Послухайте, сли ласка.

III.

Кôлькадесять лѣтъ тому, мешкавъ у Львовѣ богатый купець. Его склепъ належавъ до одного зъ найбôльшихъ, на его фирму кождый давъ бы безъ записки навѣть, и найбôльшу суму грошеву. Купець при всѣмъ тôмъ живъ мѣрно и дуже мѣрно, весь часъ вôльный ôдъ занятя въ конторѣ посвящувавъ молодôй жѣнцѣ, и двомъ доненькамъ, котрû любивъ горячо, цѣлымъ жаромъ ôтцѣвского серця. И добре жило ся тôй родинѣ, трудяча жѣнка помагала въ всѣмъ мужеви, а позаякъ вынесла зъ дому якъ найстараннѣйше образованье, сама заняла ся выхованьемъ своихъ доньокъ, зъ котрыхъ старша Амалія числила лѣтъ 10, а друга Людвика була о два роки молодша. Но кто знае: за ихъ, чи за батькôвъ ихъ вины, надъ родиною сею почали повисати хмары. Неповодженье въ интересахъ стало переслѣдувати нашого купця; нечестный дѣловодчикъ, котрому ôнъ завѣрювавъ цѣле майно, дôбравъ спосôбнои хвилѣ, и укравши кôлькадесять тысячѣвъ, утѣкъ. Банкъ де зложенû були гроши его и жены, завѣсивъ выплату. Купець ставувъ наразъ надъ руиною свого щастя, мусѣвъ банкрутовати. Три недѣлѣ переживъ ôнъ свое не-

єго выславъ народъ до парляменту яко „голову народу прляндского“.

На границѣ сербско-турецкôй панує теперь скрайный безладъ. Въ протягу часу ôдъ грудня м. р. до 15 сѣчня с. р. Арнавты замордували осьмохъ зô сторожи граничнои, и кôлькохъ хлопôвъ. Въ селѣ Превишіци зрабовали одну загороду, поранили много особъ и забрали 200 штукъ худобы. Мѣсто Рача збурили въ половинѣ и зрабовали. Въ слѣдствіе того Сербія постановила вздовжь цѣлои границѣ турецкои побудовати форты, котрыхъ залоги мають хоронити населенье передъ нападами Арнавтôвъ.

На зôбраню своихъ приклонниковъ освѣдчила королева Наталія, що положенье єи не до выдержаня, для того выѣде въ тôмъ роцѣ и поселить ся де инде.

Князъ Бальдвинъ, сынъ графа Фляндріи догадочный бельгійскій престоло-наслѣдникъ умеръ вчера въ ночи о годинѣ другôй.

Ходять слухи, що межи св. Престоломъ а правительствомъ россійскимъ прійшло до порозумѣня въ справѣ обсадженя архидиецезіи могилевскои. Наслѣдникомъ померпого передъ рокомъ архиепископа Гинтовта, мае бути пралатъ Симонъ, дотеперѣшный ректоръ петербурскои академіи духовнôй.

Бувшій шефъ патріотичнои Лиги Déroulèdea выголосивъ на банкетѣ въ Surennes мову політичну, въ котрôй оголосивъ програму зреформованои партіи буляньжирскои. Програма та, названа „таблицею новыхъ заповѣдей“, числить 12 точокъ. Перша голосить, що всѣ роботы публичнî мають ся поручати не поодинокимъ особамъ, а спôлкамъ робôтничимъ. Друга ôддае опѣку надъ дѣтьми въ руки державы. Трета домагае ся рôвноуправненя невѣстъ и пôдвысшеня ихъ платнѣ. Четверта, пята и шеста говорить о емеритурахъ, для калѣкъ и старикôвъ безробочихъ. Сема жадае ôдъ державы будовы вôльныхъ помешканъ для робôтникôвъ. Осьма нормує высоту платы, зависиму ôдъ цѣны продуктôвъ и потребъ вôльного гражданина. Девята означує конституцію державы робучои. Десяте розвивае плянъ конституціи. Одинайцята голосить, що кожда справа повинна бути пôддана пôдъ голосованье загальне. Дванайцята заборонює робити за грошѣ бôльше, якъ ôсѣмъ годинъ на добу. — Зôбранî приняли нову програму зъ восторгомъ и Déroulède'a выбрано сейчасъ презесомъ „робôтничои державы“, той однакъ заявивъ, що гôдность тота справедливо принадлежить заточникови на островѣ Yersey, Булянжерови. Булянжера протое выбрано презесомъ новои „державы“. Въ многихъ мѣстахъ вже завязали ся провинціональнî комитеты, котрî сильно пропагують за робôтничою державою. Всѣ постановили доложити всѣхъ силъ, щобы привернути Булянжерови права гражданьскî и щобы мôгъ ôнъ вернути назадъ до Франціи.

Ворохобня чилійска взмагае ся чимъ разъ то бôльше. Флотъ повстанцѣвъ розпочавъ бльокацію цѣлого побережа вразъ зъ обома портовыми мѣстами *Valpareiso* и *Iquique.* Справа погôршила ся о стôлько, що и часть арміи, котра до теперь стояла при президентѣ розпала ся на двѣ части и тымъ самымъ ослабленî суть цѣлковито силы вôйска правительственного, котре не зможе ничого вдѣяти добре зреорганизованôй силѣ повстаня. Причиною цѣлого повстаня есть не кто другій, а самъ президентъ *Balmaceda.* Противъ него промовляе єго неумѣркованe деспотичне поступованье въ часѣ єго президентуры. На єго приказъ напала 19 грудня м. р. полиція на згромадженье консерватистôвъ, котрî зôбрали ся въ цѣли заложеня протесту противъ поступованя президента. Полиція ужила револьверôвъ, кôлькохъ зъ згромадженыхъ було убитыхъ або раненыхъ, а решту увязнено. То зневолило Чилійцѣвъ хватити за оружіе.

Справы краєвî.

Въ Коломыѣ ôдбула ся дня 12 (н. с.) с. м. нарада купцѣвъ и крамарôвъ рускихъ, а також уконституованье коломыйского товариства Народнî спôлки, котрого статута затвердило ц. к. Намѣстництво рескриптомъ зъ дня 27 падолиста 1890 р. до числа 83.178. На нараду рускихъ сельскихъ крамарôвъ и интелигентныхъ купцѣвъ, явило ся надъ 20 заступникôвъ руского купецтва а також кôлькохъ ревныхъ патріотôвъ, котрымъ розвôй нашого купецтва и економичне двигненье народа лежить на серцю. Першій забравъ голосъ п. Гарасимовичъ, директоръ Гуцульскои спôлки промысловои. Въ промовѣ своѣй звернувъ бесѣдникъ увагу на чимъ разъ то бôльше взмагаючій ся рухъ промысловый у насъ, чого доказомъ суть чимъ разъ то новî крамницѣ, основуючî ся по селахъ. Само коломыйске Покутье числить 55 рускихъ крамниць, а зъ часомъ число то стане чимъ разъ бôльше взростати. Крамницѣ тî однакъ не можуть розвивати ся успѣшно для того, що лишенî суть собѣ самымъ, а тî, котрî ихъ ведуть, нараженî суть не разъ на найбôльшî шкоды, бо не мають досвѣду, котрый мôгъ-бы ихъ ôдъ стратъ охоронити. Для тыхъ то причинъ оказує ся конечна потреба основаня вспôльнои помочи и вспôльнои организаціи для всѣхъ крамарѣвъ. До организаціи тои однакъ годѣ приступити, доки не почує ся голосу самыхъ интересованыхъ, и то власне було цѣлею, для котрои представителѣ купецтва руского зôбрали ся. По довгôй а оживленôй дебатѣ котра вела ся пôдъ предсѣдателствомъ п. Петра Корчиньского, рѣшено:

1) щобы нарады крамарскî ôдбували ся якъ найчастѣйше, а именно, що найменше разъ на мѣсяць;

2) щобы крамарѣ выготовили списъ тыхъ товарôвъ, котрî потрѣбнî сѣльскимъ крамницямъ и кôлько ихъ черезъ рôкъ продае ся, та долучили ихъ прôбки;

3) утворити въ Коломыѣ рôдъ бюра, въ котрôмъ-бы можна дôстати всякихъ поясненъ въ справахъ торговельныхъ;

4) щобы въ справѣ торговлѣ покладками оглянути ся на разѣ за однымъ совѣстнымъ купцемъ мѣсцевымъ, котрому-бы доставляли покладôвъ усѣ крамарѣ, а тымчасомъ оглядати ся за дальшими дорогами збуту, поминаючи тутешныхъ купцѣвъ;

5) такъ само робити и зô збôжемъ та другими господарскими плодами;

6) слѣдити за цѣнами торговыми и ярмарочными по всѣхъ мѣстахъ и мѣсточкахъ на Покутю, а нотованî цѣны коломыйскî выставляти въ „Гуцульскôй Спôлцѣ“ промысловôй и въ „Народнôй Торговли“ въ Коломыѣ.

Того самого дня ôдбуло ся уконституованье економично-просвѣтного товариства „Народнî Спôлки“. Товариство то, котре дѣяльностію своею обняти мае доокрестнî стороны Коломыѣ и цѣле галицке Покутье, поставило собѣ за цѣль: **працю надъ пôднесеньемъ добробыту и просвѣты надъ народомъ.**

До тои цѣли будуть служити слѣдуючî средства: закладанье по мѣстахъ, мѣсточкахъ и селахъ „Народныхъ Спôлокъ“, опѣка надъ ними и спомаганье ихъ; поучуванье народу устно и письменно; закладанье читалень, бібліотекъ, касъ ощадности и касъ позичковыхъ, зсыпôвъ збôжа, промыслово-торговельныхъ спôлокъ и крамниць; улекшуванье безъ цѣлей заробковыхъ набуваня доброго насѣня, машинъ, прирядôвъ господарскихъ, худобы и иншихъ потребъ господарскихъ; уряджуванье выставъ господарскихъ и промысловыхъ; закладанье школъ рôльничихъ и промысловыхъ, взôвцевыхъ господарствъ и варстатôвъ; высыланье вандруючихъ учителѣвъ, устроюванье ôдчитôвъ и практичныхъ демонстрацій рôльничо-промысловыхъ, научныхъ и забавныхъ вечерниць; выдаванье популярныхъ часописей и книжокъ неполітичного змѣсту.

Звычайными членами товариства будуть завязанî по селахъ, мѣсточкахъ и мѣстахъ „Народнî Спôлки“, маючî дома у себе повну автономію въ зарядѣ своими дѣлами. А пôдпомагаючими членами суть особы, котрî платять рôчно 1 зр.

Орґанами товариства суть: 1. загальнî зборы членôвъ товариства; 2) центральный выдѣлъ въ Коломыѣ; 3) контрольна комисія; 4) повѣтовî заступники товариства; 5) головнî зборы „Народныхъ спôлокъ“; 6) выдѣлы „Народныхъ спôлокъ“. Головою товариства выбрано п. Петра Корчиньского, пенсіонованого комисаря скарбового.

Що до насъ, то мы лишь зъ радостію повитати можемо нове товариство. А хотяй по части лякаємо ся, чи широка цѣль, яку собѣ товариство зазначило, дасть ся осягнути, то все таки желаємо єму зъ цѣлого серця успѣху якъ найлѣпшого. Єго задача дуже красна, а, если товариство схоче щиро ѣй ся ôддати, положить неоцѣненî прислуги народови нашому и буде могло собѣ признати, що дѣлательнôсть єго есть дѣйстно незрôвнанои ваги.

Не гадаємъ однакъ, щобы „Народнî Спôлки“ повставали въ тôй цѣли, (якъ хоче „Дѣло“) щобы спиняти дѣлательнôсть „Кружкôвъ рôльничихъ“, а противно маємъ надѣю, що схочуть йти рôвнобѣжно зъ ними, тымъ бôльше, що дѣлательнôсть одныхъ и другихъ есть того рода, що взаимнî дружнî ôдносины, можуть принести много хôсна одной и другôй сторонѣ, а противно антаґонизмъ утруднявъ бы задачу и кружкôвъ и спôлокъ.

На поли економичнôмъ якъ и просвѣтнымъ зôйти ся зъ Поляками, прійде намъ дуже легко, и певно не пошкодить справѣ рускôй. А зъ другôй стороны выступати противъ кружкамъ, для того, що они польскî, приписувати имъ лихî замѣры для того, що для „недбальства самыхъ Русинôвъ“ (якъ пише „Дѣло“) втискають ся они у насъ, то рѣчь булабы бôльше якъ не розумна. Добре есть, если можна обôйти ся своими силами але виступати противъ того, кто въ нашôмъ безсильствѣ йде намъ въ помôчь, не булобы шляхотнымъ. Лѣпше йти рука въ руку, лѣпше жити въ згодѣ и помагати собѣ взаимно, якъ дерти ся, сварити и ослабляти чимъ разъ гôрше.

Для католицкого народу католицка праса.

Въ новочаснôй суспôльности, праса здо[...] була собѣ такъ велике значенье, що безъ не[...] цивилизованои суспôльности и представити соб[...] трудно. Кажуть, що суспôльнôсть ма[...] таку прасу на яку заслугує. Чи то пра[...]да, — не хочемо судити. Єсли бы дѣйстн[...] такъ було, то суспôльнôсть галицко-руска ма[...]ла бы не дуже лестне свѣдоцтво своеи варто[...]сти. Одже хиба не цѣла, а часть лише пра[...]ды въ тôмъ афоризмѣ мѣстить ся.

Оставивши на сторонѣ тое питанье чи, о скôлько, праса галицко-руска, есть выразом[...] успособленя и прямованъ нашои суспôльност[...] хочемо тутъ зъ читателями нашими застан[...]вити ся, чому у насъ праса щиро-католиц[...]

щастье, по трехъ тыжняхъ жена и дѣти ôдвели го на кладбище, а бѣдный крестъ, що стоить до нынѣ на єго гробѣ, се одинока по нѣмъ памятка. Остала сама вдова, кинула богате мешканье, спродала все крôмъ рѣчей найпотребнѣйшихъ и далеко ôдъ мѣста, на передмѣстю, замешкала зъ дѣтьми въ низенькôй комнатѣ, а працюючи по цѣлыхъ ночахъ, шитьемъ зарабляла на нужденне житье.

И рôкъ ишовъ за рокомъ, обѣ доньки минули вже вѣкъ дитинячій, обѣ стали панночками, хорошими на диво.

Но успособленье обохъ не було однаке; Амалія палка, горяча, пристрастна, бôльше упôрна и неслухнява; Людвика спокôйна, терпелива, покôрна. Амалія мала чудесный голосъ, люде подивляли єго, многî вѣщували ѣй велике щастье и поводженье на доскахъ театральныхъ, а горяча натура брала все за правду и набила собѣ голову, що она мусить станути высоко, а оточена майномъ, мусить засіяти передъ свѣтомъ. Однакъ матѣрь була тому противна. На всякî просьбы Амаліи не давала ôдвѣта, а хотячи остаточно закôнчити не милу сю справу, сказала дочцѣ, що поки жіє, не позволить нѣколи на єи бажанье, не уйме непорочнôй чести свого мужа святости єго имени.

(Дальше буде.)

якось, чи щастя, чи силъ, чи ґрунту въ суспôльности не може найти? Єсли де, то власне у насъ, повинна она розвинути ся, де стôлько духовенства католицкого, де народъ такъ честный и набожный, де Церковь єсть майже центрумъ, около котрого всѣ, навѣть політичнѝ справы збѣгають ся. Однакъ мимо того, всѣ дотеперѣшнѝ пробы въ тôмъ напрямѣ, або не найшли потрѣбнои пôдмоги въ суспôльности, або наткнули на єи рôвнодушнôсть, або що гôрше, зустрѣтились зъ неохотою и ворогованьемъ. Сила вже було у насъ часописей католицкихъ, та де они? Чи и тѝ, котрѝ теперь выдають ся, не мали бы утримати ся? Сумне бы то було свѣдоцтво для галицко-рускои суспôльности.

Єсли бы оно дѣйстно такъ було, єсли бы причина дотеперѣшныхъ невдачь була по сто ронѣ не католицкои рускои прасы а самои рускои суспôльности, бувъ бы то доказъ явный, що власне всѣми силами потреба намъ эдвигати и утримовати часописи въ католицкôмъ напрямѣ. Тымъ бо єдинымъ способомъ дала бы ся розборхати суспôльнôсть наша зъ тои апатіи и холоду для католицкихъ и въ загалѣ церковныхъ справъ. У насъ о всѣмъ говорить ся, але о умораленю, пôднесеню духовôмъ народу, а звязаню єго якъ найтѣснѣйшими узами зъ католицкимъ западомъ, зъ св. Ап. Престоломъ, говорить ся або не докладно, або блудно, єсли не говорить ся зовсѣмъ.

Єсли кому, то рускому Духовенству повинно йти о тоє, щобы було и розширювало ся межи читаючимъ селянствомъ добрыхъ часописей якъ найбôльше. Добра часопись то „найлѣпшій сотрудникъ“ пароха, то — можна бы сказати — сотрудникъ самого Бога на земли. Парохъ разъ въ Недѣлю проповѣдує; а часопись добра що дня. Якъ же не бути радымъ такому сотрудникови? Але за тѝ услуги, якѝ ôнъ добру загальному ôддає, треба оказувати єму щиру прихильнôсть, згортаючи єму читателѣвъ и сторонникôвъ.

Праса католицка а тымъ самымъ и справа католицка, крôмъ многихъ иншихъ, має одного головного ворога, тымъ лютѣйшого, що ôнъ явнымъ недружествомъ не чванить ся, свою неприклоннôсть притаює; а тымъ ворогомъ праса рôвнодушна, не зла, але также и недобра. Котрѝ у насъ выдавництва періодичнѝ и часописы такъ двутыжневѝ якъ и щоденнѝ до тои катеґоріи скрытыхъ ворогôвъ католицкои справы належать, на разѣ не хочемо поименно называти. Троха подумавши а догадатись не трудно. Однакъ по бôльшôй части священство наше часописи такѝ пôддержує, предплачує, а що въ тôмъ характеристичне, такимъ часописямъ навѣть раде.

Найгôршій то ворогъ, бо будучи нѣ зимнымъ, нѣ горячимъ, своимъ абонентамъ не каламутить милого супокою, не даючи имъ заразомъ забагнути явно католицкои часописи. На добрый ладъ, треба бы намъ ôдвернути ся ôдъ такои безбарвнои рôвнодушнои прасы, така бо рôвнодушнôсть діявольскои породы, бôльше зла причинює, якъ ôтверта вôйна. Часопись просто противну католицкôй справѣ вымѣрковати легко и ôткинути геть! чимъ скорше, такою же млавою и безбарвною, можна троити свого духа довго, ажь поки ôнъ такожь самъ не стане млавымъ, безцвѣтнымъ, нѣ горячимъ нѣ зимнымъ. Варто бы надъ тôмъ призастановити ся, чи се вже не єсть, коли такѝ часописи наша суспôльнôсть удержує...

Кроника.

— Є. Е п. Намѣстникъ именовавъ фельдфебля ц. к. 2 полку уланôвъ обороны краєвои, Димитрія Скрегунеца, провизоричнымъ канцелистою ц. к. Намѣстництва, и призначивъ єго до службы при ц. к. Староствѣ въ Мостискахъ.

— П. Министръ торговлѣ именовавъ головного касієра, Іосифа Яблоновского, директоромъ касы головнои, Адольфа Шмида, головнымъ касієромъ при дирекціи касы почтовои у Львовѣ.

— Администраторомъ Епархіи перемыскои, назначивъ Є. Е. Пресвященный Митрополитъ Епископа Куиловского.

— Здоровлье Святѣйшого Отця. Появляючѝ ся вѣсти о слабости и частôмъ занедужаню Папы, суть простою выгадкою. Нѣколи ще, ôдъ свого вступленя на Апостольскій Престолъ, Левъ XIII не чувъ ся такъ здоровымъ якъ теперь, мимо свого такъ приклонного вѣку. На Рôздво и Новый рôкъ, св. Отець пріймавъ путныкôвъ, промовлявъ и дававъ послуханя множеству особъ. Пріймавъ посланникôвъ: французкого, нѣмецкого и полномочника россійского Извольского, зъ котрымъ самъ-на-самъ довго розмовлявъ ся.

— Тайна Консисторія Папска, на котрôй якъ догадують ся, має бути заименованый Позананьскій Архієпископъ, збере ся на другій мѣсяць. Друга же тайна и явна консисторія, на котрôй новѝ кардиналы, а межи ними и краковскій князь епископъ Дунаєвскій получить капелюхъ червоный, ôдбуде ся ажь въ Марцѣ.

— Именованѝ зôстали: О. Евстахій Скроховскій, приватный доцентъ исторіи, естетики и литургіи христіяньскои на университетѣ краковскимъ, звычайнымъ професоромъ исторіи церковной; крилошанинъ гр. кат. капитули метрополичои у Львовѣ, о. др. Іосифъ Комарницкій, надзвычайнымъ професоромъ наукъ библійныхъ нового завѣта и высшои екзеґезы; сотрудникъ костела св. Петра въ Краковѣ, др. Бильчевскій, надзвычайнымъ професоромъ доґмы специяльнои, — всѣ три въ львôвскôмъ университетѣ.

— Нове право шкôльне. Дня 7 сѣчня въ Австро-Угорщинѣ вышло нове право для ц. к. войска. Въ тôмъ уставѣ, кладе ся велика вага, на розбуджуванье и плеканье чувствъ религійныхъ у молодежи, а заразомъ заострює ся сповнюванье обовязкôвъ церковныхъ.

— Канонікомъ греміяльнымъ Архикат. лат. капитулы, оставъ выбраный о. др. Зигмунтъ Льенкевичь, професоръ краковского Всеучилища.

— „Батькôвщина“ доносить, що на загальныхъ зборахъ читальнѣ вербовецкой, постановлено одноголосно выписати читальню зъ членôвъ общества им. Мих. Качковского, а то зъ тои причины, що общество то не годить ся и не пріймає програмы п. Романчука. Хотяй „Червоная Русь“ пише, що чести то не приносить згаданой читальнѣ, то зъ нашой стороны можемъ лишень поставити читальню тоту яко взôръ для другихъ читалень.

„Дѣло“ помѣщує въ нынѣшнôмъ числѣ описъ справы ушнянскои. Село Ушня принадлежне до Сассова, старало ся о особного для себе священника. Рôжными способами добили ся того, що сотрудникъ пароха Сассовского замешкавъ зъ розпорядженя консисторіи въ Ушнѣ, черезъ що однакъ Ушня не перестала бути филією парохіи сассовскои. Колижь въ року 1888 при пожарѣ Сассова погорѣло и приходство мала Ушня, яко филія Сассова платити 2,204 зл. конкуренціи. За порадою адвоката зарекурсовали Ушняне противъ сплаты, но Намѣстництво ôдкинуло рекурсъ. Такъ само не вдѣяла нѣчого выслана до Намѣстника депутація. За порадою одже якогось адвоката перейшли Ушняне на безвѣроисповѣдныхъ, щобы, якъ самѝ казали, повертаючи назадъ до нашои вѣры, выбороли собѣ право и бôльше конкуренціи не платили. Дня 21 с. м. зъѣхавъ на комисію до Ушнѣ самъ староста золочѣвскій п. Плажекъ, и єго тактовне поступованье зробило, то, що Ушняне поправили аркушѣ конскрипційни, и записали ся яко греко-католики.

— Сестра бл. п. Архикняжны Маріи Иммакуляты Марія Тереса, жена Архикн. Кароля Стефана, занедужала дуже небезпечно.

— Газета перемыска подала вѣсть, що инспекторъ шкôлъ середныхъ, п. Іоанъ Льевицкій прибувши во второкъ до Перемышля на люстрацію ґимназіи, визитовавъ перше всего тѝ клясы, въ котрыхъ выкладає исторію проф. Антоневичь. Въ слѣдствіє того рознесла ся вѣсть, будь-то-бы проф. Антоневичь мавъ въ скорôмъ часѣ перейти въ станъ супочинку.

— Народне окружне вѣче скликують до Коломыѣ пп.: дръ. Северинъ Даниловичь и Илярій Герасимовичь. Вѣче ôдбути ся має дня 2 лютого н. с.

— Въ Перемышли розпущено на двѣ недѣлѣ питомцѣвъ семинаря. Также позамыкано школы, а то по тôй причинѣ, що оспа ширить ся чимъ разъ бôльше.

† Въ Ґранѣ померъ вчера князь примасъ Симоръ.

— Зъ Дрезна доносять, що королева саска поховзнула ся на балю товариства благотворительного и вывихнула ногу.

— Виценачальникъ мѣста Коломыѣ, Іосько Функельштайнъ, зôставъ засудженый на 100 зр. кары, або на 20 днѣвъ арешту, за покутне писарство.

— Пôсля конскрипціи зъ дня 31 грудня, числить Будапешъ 510.003 мешканцѣвъ.

Цѣсарь Вильгельмъ въ Гановерѣ. Въ середу рано о чверть на осьму приѣхавъ несподѣвано цѣсарь нѣмецкій до Гановеру. На двôрци желѣзницѣ сѣвъ зъ своими адъютантами на конѣ, котрѝ также зъ Берлина привезено. Сейчасъ по приѣздѣ казавъ цѣсарь заалярмовати войско, а самъ задержавъ ся на пляцу, званôмъ Waterlooplatz, де войско зôбрати ся мало. По зôбраню ся войска, приказавъ цѣсарь вырушити на пляцъ маневрôвъ. Передъ ратушемъ приказавъ станути и цѣле войско придефильовало передъ цѣсаремъ. Опôсля вырушивъ цѣсарь на чолѣ артилеріи на пляцъ муштры.

— Тѣло Садулла паши перевезене буде до Константинополя, наколи лишь уступлять перешкоды на желѣзницяхъ, наведенѝ великими снѣгами. Тѣло покôйника будуть провожати лишень єго сыны.

— Лѣкарь померлого князя Бальдуина орѣкъ, що слабôсть, на яку померъ князь, була дуже подôбна до фебры, володѣючои въ Конґо, а котрои мôгъ ся князь набавити переглядаючи акта и паперѣ зъ тамтыхъ сторôнъ наспѣлѝ. Смерть прійшла нечаянно, лѣкарѣ сконстатували лишь легке перестудженье. Теперѣшный наслѣдникъ престола, князь Альбертъ занедужавъ такожь небезпечно

— Одному зъ жидôвъ россійскихъ удало ся дôстати до царя, и предложити єму меморіялъ, описуючій всѣ кривды, якихъ дôзнають жиды въ Россіи. Царь мавъ перечитати сей меморіялъ, а по перечитаню дописавъ зъ боку ноту, що хоть меморіялъ сей ôткрывае много страшныхъ рѣчей згôдныхъ зъ правдою, то все таки не можна забувати, що жиды убили Господа нашого Інсуса Христа и пролили Єго Кровь найсвятѣйшу. А скôлько крови нещасныхъ упіятôвъ пролили Россіяне, о тôмъ нѣкто не думає. Справедливôсть се дивного рода!

Переписка Редакціи.

Михаилъ Подолякъ, Тернопôль Стиховъ мы не мѣстимо. Може удасть ся ихъ де инше помѣстити. Побачимо. Пишѣтъ прозою, єсли що цѣкавого знайде ся. Подайте намъ повне ваше имя и назвиско.

К. Б. Вашу допись умѣстимо пôзнѣйше.

Гôрнякъ. Просимо о дальше.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень 24 сѣчня. Є. В. Цѣсарь надавъ румуньскому министрови справъ заграничныхъ, *Lahovary*'ему ордеръ желѣзнои короны I клясы.

Вѣдень 24 сѣчня. Генералъ адъютантъ, гр. Пиаръ зложивъ въ посольствѣ бельґійскôмъ визиту кондольенційну.

Вѣдень 24 сѣчня. Polit. Corresp. довѣдує ся зъ вѣродостойныхъ сферъ болгарскихъ, що пересланый правительству болгарскому списъ россійскихъ нигилистôвъ, маючихъ ся знаходити въ службѣ болгарскôй, наводить або такѝ особы, котрѝ въ службѣ болгарскôй нѣколи не були, або такѝ, котрѝ вскорѣ по принятю выдалено, або гражданъ болгарскихъ. Правительство болгарске рѣшило ся выдалити урядникôвъ чужои народности, позôстаючихъ въ службѣ державнôй, и хотяй бы лишень для того, що пôднесенѝ противъ него закиды могли бы показати ся правдивыми, що ся однакъ тычить гражданъ болгарскихъ, то домагае ся конечно зложеня доказôвъ.

Пештъ, 24 сѣчня. Похоронъ кардинала Симона ôдбуде ся дня 28 с. м. передъ полуднемъ.

Министръ гр. Шапары заявивъ капитулѣ остригомскôй тельграфично свою кондольенцію.

Пештъ 24 сѣчня. Палата депутованыхъ перейшла до подрôбнои розправы надъ проектомъ уставы о охоронкахъ для дѣтей.

Торгъ збôжемъ.

12 (24) Сѣчня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	7.——7.95	6.85—7.55	6.50—7.25	7.——8.15
Жито	5.90—6.30	5.85—6.15	5.60—5.85	6.——6.35
Ячмѣнь	5.——6.65	5.25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.——6.40	5.90—6.20	5.30—5.75	6.——6.50
Горохъ	6.——9.25	6.15—8.—	6.——8.—	6.——9.—
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	44.—53.—	45.—52.—	45.—51.—	45.—53.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ од —·— до —·— зл.

Ôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Сиропъ зѣляно-слодовый Др. Зебургера, знамените и выпробоване средство противъ всякихъ слабостей грудей и гортанки. Уживає ся що три годинѣ для дорослыхъ по ложцѣ ôдъ кавы. — Цѣна бутельки 50 кр.

Чай фамилійный

½ кильо 1·80 и 2 злр.

Знамениті высѣвки зъ рôжныхъ родôвъ чаю

½ кильо 1·40 и 1·70 злр.

поручає торговля

АЛЬБЕРТА ШКОВРОНА

Львôвъ, пляцъ Маріяцкій ч. 7.

Рôкъ 1843 заложеня

ЗНАМЕНИТА

МАСА ВОСКОВА

власного выробу

загально за найлѣпшу узнана

також

ГЛЯЗУРА БУРШТИНОВА

до лякированя пôдлоги, сохне дуже скоро

заразомъ

головный свôй складъ

фарбъ, покостôвъ, лякерôвъ, неменше також оливу до паленя и до машинъ

поручає

ВОЛЬФЪ ЧОПП

у Львовѣ Жôвкôвска ч. 2.

Рôкъ 1843 заложеня.

Гербата россійска. — Самоварки Тульскі.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Кракôвъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачі до ужитку церковного и домового, ôдповѣдні на **выправы слюбні, подарунки**, у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарації, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Инсераты до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **Льеопольда Литыньского** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльшо разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрі частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

всякі ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадной провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

4½% листы гипотечні.	4% пожичку пропинаційну галицку.
5% листы гипотечні преміовані.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гипотечні безъ преміи.	4½% пожичку угорскôи желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	
4½% листы Банку краєвого.	4½% пожичку пропинаційну угорску.
4½% пожичку краєву галицку.	

4% угорскій Облигации индемнизаційні,

котрі то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купує и продає **по цѣнахъ найкорыстнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного пріймає ôдъ Вп. купуючихъ всякі **выльосовані, а вже платні мѣстцеві** паперѣ цынні, якъ також **купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцеві,** лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрі самъ поноситъ.

❀ КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ ❀

на рôкъ 1891,

выданый въ польскôмъ языцѣ мѣстить календаріомъ грецкоє и латиньске, богато илюстрованый, повенъ цѣкавыхъ розправъ, дотычачихъ збереженя здоровля, посылає

ЛЬЕОПОЛЬДЪ ЛѢТЫНЬСКІЙ,

у Львовѣ, Валова 14,

franco за надôсланьемъ **50 кр. а- в.**

Др. І. Ґуссманнъ

ул. Жолковска ч. 38.

ординує ôдъ 8 — 9 рано и ôдъ 2—4 по полудни.

Змѣна льокалю.

Першои Галицкои Торговлѣ обувя ІОАНА ХИРОВИЧА зъ улицѣ Коперника и зъ улицѣ Льва Сапѣги ч. 65 на улицю Валову ч. 5. Всякі замовленя выконують ся въ якъ найкоротшôмъ часѣ. Замовленя зъ провинціи высылают ся ôдворотною почтою. Цѣнники на жаданье франко. Дякуючи Вп. Публицѣ за дотеперѣшні вгляды, поручаю ся ласкавôй памяти Вп. Публицѣ **Іоанъ Хировичъ** властитель торговлѣ обувя у Львовѣ ул. Валова ч. 5.

Въ интересѣ здоровля!

Прошу жадати

„LA COMETE“

найлѣпші паперцѣ и тутки цигаретові зъ выставы парижкои (зъ водянымъ написомъ: „*Lepic frères Paris*“) цѣлкомъ нешкодливі.

1 пуд. „La Comete“ $^{60}/_{120}$ злр. 3,
1000 тутокъ „La Comete“ зл. 1·20

Складъ исключный

Братя ЕЛЬСТЕРЪ

Львôвъ ул. Сиктуска ч. 3.

ФИЛІЯ

Пляць капитульный ч. 3.

Купцѣ дôстають рабатъ.

Хусточки до носа чисто нитяні, тузинъ 2 зр. и высше поручає: „**Перша краєва фабрика ткацка.** Львовъ ул. Академицка ч. 2, **Кракôвъ,** ул. Славковска ч. 1, **Тернопôль,** ул. Ґимназіальна ч. 30.

Кефиръ.

Зъ кавказкихъ грибкôвъ незрôвнане средство диететичне, вырабляє фабрыка вырôбôвъ гиґієнично - диететичныхъ **Льеопольда Литиньского** у Львовѣ и высылає щоденно свѣжій, на провинцію въ певныхъ означеныхъ ôдступахъ часу, числячи якъ найтаньше за опакованье.

Кефиръ єсть найлѣпшымъ зъ истнуючихъ средствъ ôживчыхъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшимъ лѣкомъ.

Цѣна фляшки 15 кр.,
зъ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика **Льеопольда Литыньского,** Пекарска 21, або контора Л. Литыньского при ул. Валовôй, ч. 14.

Торфъ прасованый

въ полѣнахъ.

Найтаньшій опалъ за 7 зл. 56 кр. за 20 сотнарôвъ зъ доставою до дому въ простѣ зъ Дублянъ, фѣра мѣстить 40 мѣшкôвъ

Замовленя пріймає гандель

Іоана Важного,

Чарнецкого, ч. 2.

Увага. Понеже великій нальвъ замовлень, прошу вчасно замавляти.

ТАРТАКЪ ПАРОВЫЙ

и фабрика паркетôвъ

фирмы

РАЙНГОЛЬДЪ и БУБЕРЪ

въ Гвоздѣ п. Надвôрна, стація желѣзнои дороги Станиславôвъ, **контора и складъ у Львовѣ ул. Косцюшки ч. 3,** поручає свои выробы **дощинокъ дубовыхъ и паркетôвъ** въ великôмъ выборѣ по найбôльше умѣреныхъ цѣнахъ Franco до кождои стації желѣзнои дороги, пôдъ порукою цѣлковитои сухости матеріялу и старанного выконаня. Цѣнники иллюстр. gratis и Franco.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ

аптикаръ у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручає знані зъ доброты своєи и письмами узнаня надгородженѣ средства кураційні, а перше всего:

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіосъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Подяка. Добротвôръ, 13 марта 1890.

Вп. Брониславъ Виткевичь, аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Передъ кôлькома лѣтами черезъ апопльексію утративъ я силу въ правôй руцѣ, що тымъ тяжше мя дôткнуло, що зъ причины того мусѣвъ я покинути выгôдне мѣсце яко офиціялиста приватный и зôставати зъ моеи родиною безъ найменшои помочи.

Въ моихъ терпѣняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, які менѣ тôлько раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшій часъ „**Нервотону**“, препоручуваного въ анонсахъ „**Календаря здоровя Лѣопольда Литыньского**“, доказало чуда! Ото теперь рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали ви найбôльшимъ добродѣємъ терпячихъ людей. Антоній Новаковскій.

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.